Dyskalkuli

Vidar Lothe Waaler

DYSLEKSI NORGE

Kort inn på alt du trenger å vite!

- Last ned gratis på Dysleksi Norges hjemmeside

Hva er dyskalkuli vs matematikkvansker?

LITT FAKTA

- DET ER SIRKA 5-7 % SOM HAR DYSKALKULI
- DYSKALKULI ER EN MEDFØDT VANSKE
- MAN HAR UTFORDRINGENE HELE LIVET
- DYSKALKULI ER ARVELIG
- KAN HA STORE KONSEKVENSER BÅDE I OG UTENFOR SKOLEN
- MANGE HAR OGSÅ LESE- OG SKRIVEVANSKER
- INGENTING MED INTELLIGENS Å GJØRE

Den typiske eleven med dyskalkuli

- Gjør det svakt på prøver og kartlegginger i matematikk og regning
- Strever med konsentrasjon og oppmerksomhet i matematikktimene
- Gjør det helt greit i andre fag
- Teller på fingrene. Også senere i skoleløpet, ofte på enkle regnestykker
- Har venner på fritiden og på skolen
- Er for øvrig grei til å følge opp lekser, og har i utgangspunktet ønske om å gjøre det greit på skolen
- Dersom Wisc er tatt viser den normale evner. Mulig sterk visuelt, og svak på arbeidsminne?

Spesifikke matematikkvansker

- Uenighet rundt definisjoner av matematikkvansker gjør det vanskelig å tallfeste omfanget
- Den generelle betegnelsen matematikkvansker brukes om elever som har større utfordringer med å løse matematiske oppgaver enn det som er forventet for alderstrinnet.
- Dyskalkuli er en spesifikk matematikkvanske, som defineres som en spesifikk vanske som ikke kan forklares ved evner eller opplæring

Til refleksjon

Har du, eller har du hatt, en elev som strever vesentlig i matematikk? Hva strever/strevde eleven med?

Hvilke type utfordringer har du stått overfor i møtet med elever med matematikkvansker?

Det er to områder som går igjen hos elever med spesifikke matematikkvansker, uansett alder!

Lite motivasjon

Strever med det grunnleggende

Dyskalkuli

Vansker med å forstå matematiske begrep – fart, tid osv.

Vansker med å fortelle hva klokken er

Høyre/venstre forvirring

Vansker med å lese kart

Kan ikke gjenkalle tallfakta korrekt

Vansker med å håndtere penger – regne ut tilbakebetaling (vekslepenger)

Romforståelse, tidsforståelse, retningssans

Konstant gjenlærings- og repetisjonsbehov

Måleenheter

Hukommelse

Organisatoriske vansker

Vansker med å forstå plassverdi (-systemet)

Tall

Telling

Vansker med å navigere frem og tilbake på en tallinje

Vansker med å forstå kronologi

Beregning, estimering

Mister lett tallrekkefølgen ved telling

Vansker med å forstå overføringsverdi, kommutativ lov feks. 5+4=9, derfor er 4+5=9

Mangler sikkerhet i sine svar

Det er problematisk å telle med to, tre eller flere om gangen

Laget etter inspirasjon fra:
Tes resources derfor er 4+5=9

Før diagnose

Jeg har ingen motivasjon lenger

Jeg kommer ikke videre i livet

Jeg får høre at jeg er lat

Jeg jobber så hardt, men kommer ikke videre

Jeg er alltid bakpå

Jeg skjønner ikke hva som er galt med meg

Jeg kommer aldri til å få noen utdanning

Jeg er dum

Jeg har mistet selvtilliten

Hvorfor klarer alle andre?

Alle er flinkere enn meg

Faglærer var snill og lot meg stå i matte

Alt er bare håpløst

Hva er vanskelig for elever med spesifikke matematikkvansker ?

- Telleferdigheter
- Tallkompetanse
- Sammenligning av tall
- Posisjonssystemet
- Aritmetikk
- Oppfattelse av mengder

Hva strever eleven mest med?

Talkompetanse

Posisjonssystemet

Til refleksjon

Hva kan være hensiktsmessig å ta tak i først i møte med elever med matematikkvansker?

Posisjonssystemet

- For elever med matematikkvansker kan det være utfordrende å forstå at det samme sifferet har ulik verdi avhengig av plassen det står på. Spesielt utfordrende er null som plassholder
- Manglende forståelse for posisjonssystemet vil få konsekvenser for all videre innlæring av matematikk

Kartlegging av forståelse for posisjonssystemet

- Be personen skrive ned ulike tall som du oppgir muntlig, for eksempel 25, 369, 8091 og 9003
- Skriv ned to tall, og be personen fortelle hvilket tall som har høyest verdi av for eksempel 28 og 41, eller 5989 og 52012. Det er viktig at personen begrunner svaret.
- Be personen si hvilket tall som kommer rett før 6750 eller 340, og hvilket tall som kommer rett etter 34999 eller 349.
- Skriv ned ulike tall, og be personen redegjøre for hvilken verdi for eksempel sifferet 7 har i 3782.
- Be personen skrive ned et tall som har 4 på enerplassen, 8 på tusenplassen, 3 på tierplassen og 4 på hundreplassen